

Συνέντευξη του εθελοντή διασώστη Ιάσωνα Αποστολόπουλου στην εφημερίδα Documento με αφορμή τη συμμετοχή του στην Αντιρατσιστική Γιορτή

Ο Ιάσωνας Αποστολόπουλος, είναι εθελοντής διασώστης και λαμβάνει μέρος σε διεθνείς αποστολές διάσωσης προσφύγων στη Μεσόγειο. Είναι καλεσμένος ομιλητής στην Αντιρατσιστική Γιορτή του Κυριακάτικου Σχολείου Μεταναστών και της Κίνησης «Απελάστε τον Ρατσισμό» στις 25 Σεπτέμβρη, στην Πλατεία Πρωτομαγιάς και με αυτή την αφορμή έδωσε την συνέντευξη που ακολουθεί στην εφημερίδα Documento

Ερώτηση: Η Αντιρατσιστική Γιορτή του Κυριακάτικου Σχολείου Μεταναστών και της Κίνησης «Απελάστε τον Ρατσισμό» πραγματοποιείται στις 25 Σεπτεμβρίου στην πλατεία Πρωτομαγιάς. Ποιο είναι το κεντρικό πρόταγμα, η αιχμή της φετινής διοργάνωσης;

Για ακόμα μια χρονιά, ο αγώνας προσφύγων και μεταναστ(ρι)ών για ζωή και ελευθερία είναι στο επίκεντρο της Αντιρατσιστικής Γιορτής. Θέλουμε να αναδείξουμε το κρίσιμο ζήτημα της αλληλεγγύης, ενάντια στον ρατσισμό, την ξενοφοβία, τις παράνομες επαναπροωθήσεις και τον εγκλωβισμό των ανθρώπων από την Ευρώπη-φρούριο και την Ελλάδα-φυλακή.

Θέλουμε έναν κόσμο που θα χωράει πολλούς κόσμους, Παλεύουμε για μια κοινωνία αλληλοβοήθειας και αρμονικής συνύπαρξης μέχρι την εξάλειψη κάθε μορφής αδικίας, διάκρισης και ανισότητας. Συνοδοιπόροι μας: Ο κόσμος της αλληλεγγύης και της αντίστασης

που οι διοργανωτές αναμένουν να γεμίσει και φέτος τους χώρους του φεστιβάλ, ώστε να γνωριστούμε, να ανταλλάξουμε ιδέες και να διευρύνουμε τις κοινότητες αγώνα ντόπιων και μετανασ(ρι)ών.

Ερώτηση: Έναν χρόνο μετά την καταδίκη της «Χρυσής Αυγής» (αυτή την περίοδο διοργανώνονται και εκδηλώσεις για τον Παύλο Φύσσα) βλέπουμε τον φασιστικό λόγο να κερδίζει έδαφος και κομμάτια του δρόμου με αφορμή και την πανδημία. Ποια είναι η δική σου οπτική σε σχέση με αυτό, αλλά και με την υποδοχή που είχε η πρόσφατα κούκλα Αμάλ στο Μεταξουργείο από εθνικιστικές και αστυνομικές δυνάμεις;

Η νέα κυβέρνηση από την αρχή υιοθέτησε μια χρυσαυγίτικη ρητορική μίσους και ξενοφοβίας. Αποκορύφωμα τον Μάρτη 2020 όταν κύρηξε την χώρα σε κατάσταση στρατιωτικής εισβολής και ανέβασε τρομακτικά το επίπεδο της βίας απέναντι σε ανθρώπους, όπου το μόνο που ζητούσαν ήταν προστασία στο έδαφος της Ευρώπης.

Όσο εργαλειοποιεί τους πρόσφυγες ο Ερντογάν, άλλο τόσο τους εργαλειοποιεί και ο Μητσοτάκης, τους βαφτίζει εθνική απειλή, πράκτορες των τούρκων, εισβολείς και συσπειρώνει το έθνος απέναντι σε έναν φαντασιακό εχθρό.

Το ελληνικό κράτος έβγαλε τον στρατό απέναντι σε άοπλους αιτούντες-άσυλο, δολοφόνησε επιβεβαιωμένα δύο πρόσφυγες στον Έβρο με απευθείας βολές όπλου και βασάνισε, λήστεψε και επαναπροώθησε δεκάδες άλλους, στήνοντας ένα μυστικό κέντρο βασανιστηρίων και απελάσεων για κρυφές επιχειρήσεις την νύχτα.

Έκτοτε στο Αιγαίο, το ελληνικό λιμενικό απαγάγει καθημερινά ανθρώπους που φτάνουν μόνοι τους στα ελληνικά νησιά, τους αφαιρεί τα κινητά ώστε να μην υπάρχουν στοιχεία, τους βάζει μέσα σε πλωτές σχεδίες (liferaft) και τους πετάει αβοήθητους στην ανοιχτή θάλασσα χωρίς μηχανή και πηδάλιο.

Μόνο στην πρώτη εβδομάδα του Σεπτέμβρη, εξαφανίστηκαν 85 πρόσφυγες στην Φολέγανδρο, 25 στην Σάμο, και 23 στην Λέσβο.

Όλο αυτό, νομιμοποιεί και απελευθερώνει κύματα ρατσιστικής βίας που ήδη ενυπάρχουν στην ελληνική κοινωνία.

Όταν το ίδιο κράτος φέρεται ως απαγωγός, βασανιστής και δολοφόνος, τι περιμένουμε να πράξουν οι ανοιχτά δηλωμένοι φασίστες;

Ερώτηση: Με ποιον τρόπο θεωρείς ότι ο αγώνας στο πλευρό των προσφύγων/ισσών μπορεί να συνδεθεί με τους αγώνες ενάντια στην έμφυλη βία και τις γυναικοκτονίες που έχουν αναδυθεί ως τέτοιες στον δημόσιο λόγο το τελευταίο διάστημα;

Τα δύο αυτά ζητήματα σχετίζονται άμεσα μια και ο εθνικισμός και η πατριαρχία είναι άρρηκτα συνδεδεμένα.

Αυτό σημαίνει ότι μια μετανάστρια υποτιμάται με έμφυλο τρόπο πολύ περισσότερο ως γυναίκα, λόγω του ότι δεν είναι ντόπια. Και αντίστροφα μια μετανάστρια υποτιμάται πιο πολύ ως μεταναστευτικό υποκείμενο, λόγω του ότι είναι γυναικά. Στις διασώσεις στην Μεσόγειο έχουμε δει την πιο άγρια μορφή του, αφού σχεδόν κάθε γυναίκα που διασώζουμε έχει υποστεί βιασμούς από παραπάνω από έναν άντρες στην Λιβύη.

Τα ελληνικά χοτ σποτ των νησιών επίσης, είναι γνωστά κολαστήρια έμφυλης βίας με τις γυναίκες να αναγκάζονται να μετακινούνται όλες μαζί αφού πέσει η νύχτα.

Στον καθημερινό δημόσιο λόγο βλέπουμε συχνά πως οι ίδιοι άνθρωποι που ωρύονται ότι «οι μουσουλμάνοι απειλούν τις γυναίκες μας» και ότι οι γυναικοκτόνοι είναι σίγουρα αλλοδαποί (Γλυκά Νερά) είναι αυτοί που όταν ο δράστης είναι Έλληνας θα πούνε ότι «το θύμα φταίει γιατί τον προκάλεσε, ντυνόταν προκλητικά κτλ».

Το ζήτημα είναι να επέλθει η σύνδεση και στο επίπεδο των υποκειμένων. Να συνδεθούν οι αγώνες για την ελευθερία, την ισότητα και ανθρώπινα δικαιώματα.

Μόνο αν συντονιστούν οι αγώνες των καταπιεσμένων μπορεί να επέλθει ένα νέο πρόταγμα για μια πραγματικά ελεύθερη και αλληλέγγυα κοινωνία όπως την φανταζόμαστε.

Ερώτηση: Μέσα από τη δική σου εμπειρία και τη συμμετοχή σου σε αποστολές διάσωσης ποια είναι η κατάσταση σήμερα σε σχέση με το προσφυγικό ζήτημα; Η διάσωση προσφύγων έχει καταστεί μία ποινικοποιημένη πράξη; Σε ποιους άξονες βασίζεται η κεντρική διαχείριση της πολιτείας, των αρμόδιων θεσμών και της ΕΕ;

Είναι ηλίου φαεινότερον ότι η μεταναστευτική πολιτική της Ελλάδας, της Ιταλίας και γενικά της Ε.Ε. δεν βασίζεται στην προστασία της ανθρώπινης ζωής αλλά στην αποτροπή, στον εγκλεισμό και στην μετατροπή του προσφυγικού πληθυσμού σε ένα εκμεταλλεύσιμο εργατικό δυναμικό χωρίς χαρτιά και δικαιώματα.

Σκοπός τους είναι η αποτροπή και η παρανομοποίηση. Να εδραιωθεί το στρατόπεδο ως η συνθήκη ζωής.

Όπως έλεγε και ο αρχηγός της ΕΛΑΣ «να τους κάνουμε τον βίο αβίωτο ώστε να τους αποθαρρύνουμε από το να έρχονται».

Στην Ιταλία, η αποτροπή αυτή γίνεται δια του πνιγμού. Με το να τους αφήνουν να πνίγονται ή να τους επιστρέφουν στα σκλαβοπάζαρα της Λιβύης. Στην Ελλάδα, η αποτροπή γίνεται με το να τους κλειδώνουν στα στρατόπεδα της εξαθλίωσης των ελληνικών νησιών και ειδικά τον τελευταίο 1,5 χρόνο με την ραγδαία αύξηση των παράνομων pushback και την όξυνση της συνοριακής κρατικής βίας.

Σε αυτό ακριβώς το πλαίσιο η αλληλεγγύη αντιμετωπίζεται ως αδίκημα. Όποιος βοηθάει πρόσφυγες, οποίος τους αντιμετωπίζει ισότιμα, ακόμα και αυτοί που τους βλέπουν μόνο ως αποδέκτες μιας δυτικού τύπου φιλανθρωπίας, στοχοποιούνται και στιγματίζονται.

Στα ελληνικά νησιά, από τον τελευταίο ρατσιστή μέχρι τους περιφερειάρχες, η γραμμή που επικρατεί είναι «να πάρουν πόδι οι ΜΚΟ», όπου ως ΜΚΟ τσουβαλιάζουν όποιον και όποια βοηθάει πρόσφυγες. Εργαζόμενοι και αλληλέγγυοι βαφτίζονται «πράκτορες των Τούρκων», «διακινητές» και «εθνοπροδότες».

Δεν ξεχνάμε το περσινό κύμα ρατσιστικής βίας με μαζικές

περιπολίες «αγανακτισμένων κατοίκων» και επιθέσεις σε πρόσφυγες, αλληλέγγυους, χώρους ΜΚΟ και δημοσιογράφους.

Την ίδια ρητορική χρησιμοποιεί και η Ιταλία και η Frontex, όπου τα διασωστικά караβιά χαρακτηρίζονται συλλήβδην «pull factor», παράγοντες, δηλαδή, που έλκουν την μετανάστευση. Έτσι έχουμε δεκάδες διασώστες υπό ποινικές διώξεις, διασωστικά караβιά κατασχεμένα, και πρόστιμα μέχρι και 300.000 ευρώ σε οργανώσεις επειδή διέσωσαν ναυαγούς με το λάθος χρώμα δέρματος.

Φυσικά, πίσω από όλα αυτά κρύβεται και η προσπάθεια των ευρωπαϊκών κρατών να διώξουν τους ενοχλητικούς μάρτυρες από τα σύνορα της Ευρώπης. Οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις κάνουν ότι μπορούν για να εξασφαλίσουν την αορατότητα των ενεργειών τους, ώστε να μπορούν να εφαρμόζουν ανενόχλητα μαζικές παράνομες απελάσεις και δολοφονικές πρακτικές ανάσχεσης της μετανάστευσης, μετατρέποντας τα σύνορα σε ζώνες απόλυτης ασυδοσίας, βαρβαρότητας και θανατοπολιτικής.

Ερώτηση: Στην ιδιαίτερη χρονική συγκυρία που διανύουμε με ποιον τρόπο πιστεύεις ότι η Αντιρατσιστική Γιορτή δίνει το στίγμα της αλληλεγγύης και θωρακίζει εν μέρει την κοινωνία και τους πρόσφυγες από τις διακρίσεις και τους αποκλεισμούς;

Μπροστά στην κρίση των παραδοσιακών πολιτικών δυνάμεων, και σε μια περίοδο παρατεταμένης ύφεσης πολύ πριν την Covid-19, οι ευρωπαϊκές ελίτ, προκειμένου να αποσπάσουν συναίνεση, καταφεύγουν στην εύκολη συνταγή της εθνικής ασφάλειας και της προστασίας των συνόρων, ενσωματώνοντας ευρύτερα ακροδεξιά ακροατήρια, χτίζοντας έτσι ανοσία στις πιο δολοφονικές τακτικές και αντιλήψεις.

Είναι επιτακτική η ανάγκη να κάνουμε κατανοητό ότι εχθρός μας δεν είναι οι πρόσφυγες, αλλά ο τρόπος που αντιμετωπίζουμε τους πρόσφυγες. Η αντιμετώπιση ανθρώπων με όρους εχθρού, απειλής, και εισβολής. Ο ρατσισμός, το μίσος προς τους αδύναμους και η αντίληψη ότι όλες οι ζωές δεν μετράνε το ίδιο, δηλητηριάζουν

όλη την κοινωνία και μπορεί σήμερα να χτυπάνε τους μετανάστες, αλλά αργά ή γρήγορα θα στραφούν και προς τις υπόλοιπες κοινωνικές ομάδες που βρίσκονται σε μειονεκτικότερη θέση, που έχουν λιγότερα προνόμια.

Η αλληλεγγύη προς τους πρόσφυγες είναι αναγκαία προϋπόθεση για την σύνδεση ντόπιων και μεταναστ(ρι)ών, ως κομμάτι του αγώνα για μια πιο ανοιχτή, δημοκρατική και δίκαιη κοινωνία. Η αλληλεγγύη χτίζει κοινότητες αγώνα, θωρακίζει υλικά απέναντι στις ρατσιστικές επιθέσεις, συμβάλλει στην ανάπτυξη δεσμών κοινωνικής ευαισθητοποίησης και στο ξερίζωμα της ξενοφοβίας από τις γειτονιές μας. Και ιστορικά να το δούμε. Οι μεγαλύτερες απειλές για τις κοινωνίες μας δεν ήταν ποτέ οι μετανάστες, αλλά ο ρατσισμός και ο εθνικισμός, αυτά γέννησαν τα μεγαλύτερα νεκροταφεία του 20 ου αιώνα, το ολοκαύτωμα, τους δύο παγκοσμίους πολέμους και την αποικιοκρατία.

Πηγή: kar.org.gr